

Vzorová sklepní ulička Radyweg/Poysdorf

(Zdroje: závěrečné práce o průvodcích sklepními uličkami autorů rodina Wessely, Martin Pinsolitsch a Erich Schreiber)

Poysdorf má několik sklepních uliček. Nejdelší z nich je Radyweg. Probíhá od komplexu budov bývalé městské nemocnice u Kellergstetten skoro až nad hotel Veltlin.

Radyweg je široká úvozová cesta stoupající k viničním tratím a k lesu. Úvozy vznikaly tak, že se po nic celá staletí jezdilo povozy a využívaly se jako pastviště při hnaní dobytka na pastvu. O zbytek se postaraly eroze v důsledku deště a špatného počasí. Sklepy byly velmi často vybudované v úvozech, protože se boční stěny (svahy) úvozů skvěle hodily k vykopání sklepa. Dnešní dláždění Radyweg se částečně provedlo před druhou světovou válkou. Dláždění v horní části ale pochází z Vídně z doby, kdy se tam v 60. letech 20. století asfaltovaly silnice. Část pochází také ze silnic Brunnengasse z Poysdorfu, popř. Laaer Straße, kdy tam také upřednostnili asfalt.

Úvoz Radyweg vede v několika

záhybech ke známým viničním tratím Hörmannschachern, Steinberg a Fuchsenberg. Viniční tratě Hörmannschachern patří k nejstarším v této oblasti a písemné zmínky v listinách o nich pocházejí již z roku 1338. V jaké době vznikly první sklepy v Radyweg, není jasné. Pozemková kniha městyse Wilfersdorf uvádí informace o tom, že sklepy v Radyweg existovaly již před rokem 1800. V této době je zde zmíněno 59 sklepů fary Poysdorfu a 10 sklepů panství Falkenstein. Většina prvních stavebních sklepů mohla být vykopaná asi před 200 lety. Stavební činnost dosáhla vrcholu od druhé poloviny 19. st. po zrušení vrchnostenské správy v roce 1848. Spousta v současnosti ještě existujících sklepů, především v horní části, byla zřízena až ve 20. st. Sklepy a lisovny v Radyweg jsou menší než ve sklepních uličkách „Gstett“ nebo Berggasse – zde vlastnili například sklepy také řemeslníci, kteří pěstovali révu vinnou jako vedlejší výrobní činnost. Kládové lisovny se kvůli nedostatku místa nepoužívaly. Namísto toho byly běžné menší vřetenové lisovny. Vinaři nyní využívají jen šest z celkového počtu cca 90 sklepů.

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

Většinu předsazených lisoven, popř. obezdívce sklepních portálů dominuje typický nátěr bílou barvou. U tvaru střechy ve spodní části sklepní uličky převládá pultová střecha. Speciálně v horní části Radyweg, kde jsou boční stěny úvozu velmi příkré a vysoké a nad sklepy rostou akáty a další vegetace, se musely vchody do sklepů chránit obezdívkou, popř. ochrannou zdí před sesuvem svahu. Proto v horní části Radyweg nacházíme částečně jen čisté fasády, které se jeví jako vnější stěna lisovny, a měly zřejmě spíše stabilizační i estetický účinek. Ve skutečnosti se za nimi skrývají totiž jen sklepy. Domnělými okny lisovny otvorem „Gaitloch“ lze vidět jen sprašovou stěnu.

Ve spodní části Radyweg byly některé lisovny v minulých desetiletích upraveny podle osobních potřeb vlastníků, což nebylo ku prospěchu autentičnosti bývalých lisoven. Některé lisovny byly předělány na malé chatky.

Pro zásobování vodou byly dlouho k dispozici dvě studny, z nichž museli vinaři nosit vodu na čištění sudů. Až když se pro Radyweg nainstalovala vodovodní přípojka, byly studny odstraněny. Na rozdíl od současnosti panoval ve sklepní uličce dříve denně čilý ruch. Mnoho vinařů se vydalo i několikrát denně na kontrolní obchůzku.

Dříve využívaly v první řadě povozy tehdy ještě mnohem užší Radyweg. Kvůli vlastní bezpečnosti a kvůli nedostatku místa byla jako chodník nad sklepy vybudována stezka podél sprašové stěny.

Sklepní ulička jako například Radyweg je ideální útočiště také pro faunu a floru. Sprašové stěny a vegetace skýtají ptactvu a hmyzu ideální hnízdiště. Rozhodně zde není nedostatek rostlin, především divokých keřů. K vegetaci, která se vyskytuje v Radyweg a také v ostatních sklepních uličkách, patří mimo jiné růže šípková, kustovnice, černý bez a hloh. Také stromy jako třešeň a ořešák lze stále častěji najít ve sklepních uličkách. Stromům ale nejvíc dominuje trnovník akát. Obohacuje ve velké míře půdu o živiny a odebírá ji ostatním rostlinám. Akát dovoluje růst jen málo druhům přizpůsobivějších rostlin.

